

From: 5.1.2.e (5.1.2.e)"
Sent: Tue, 2 Sep 2025 14:49:39 +0200
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@clm.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minienw.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@clm.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@rivm.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@vewin.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@rivm.nl>; "5.1.2.e" - DGWB"
Subject: RE: Hulpstoffen en PFAS: vraag CLM (tav onderzoek voor provincies en Vewin)

5.1.2.e

Dank voor je vragen. Ik begin even met vraag 2, omdat ik denk dat dat op dit moment de meeste verduidelijking geeft.

De term *hulpstoffen* wekt soms verwarring, omdat niet altijd duidelijk is wat hiermee bedoeld wordt. Er wordt in Verordening 1107/2009 (artikel 2, punt 3) onderscheid gemaakt tussen de volgende stoffen die geen werkzame stof zijn:

- **(Formulerings)hulpstoffen** (ook wel co-formulanten genoemd): stoffen die onderdeel uitmaken van de samenstelling van een gewasbeschermingsmiddel of biocide. Deze worden dus meegenomen in de beoordeling van middelen.
- **Beschermstoffen (ook wel safeners genoemd) en synergisten:** net als de hulpstoffen zijn deze onderdeel van de samenstelling van een gewasbeschermingsmiddel of biocide. Beschermstoffen beschermen het gewas tegen schadelijke bijwerkingen van het middel zelf en synergisten versterken de werking van de werkzame stof. Voor beschermstoffen en synergisten is net als voor werkzame stoffen een Europese goedkeuring nodig ([Approval of active substances, safeners and synergists - European Commission](#)).
- **Toevoegingsstoffen** (ook wel adjuvantia genoemd): stoffen of mengsels van stoffen die als afzonderlijk product op de markt worden gebracht. Een teler kan deze dus zelf bij het spuiten vermengen met een gewasbeschermingsmiddel. Toevoegingsstoffen hebben een eigen toelating.

Het onderstaande antwoord over de drie hulpstoffen is gebaseerd op een screening van alle stoffen die deel uitmaken van middelen: de hulpstoffen, de beschermstoffen en de synergisten. Omdat eerder al vragen zijn gesteld over toevoegingsstoffen/adjuvantia, hebben we ook alle toegelaten toevoegingsstoffen/adjuvantia gescreend. Daaruit kwam dat daar geen stoffen tussen zitten die aan de PFAS-definitie voldoen. Wanneer we het dus hebben over PFAS in gewasbeschermingsmiddelen en biociden die geen werkzame stof betreffen, gaat het uitsluitend om stoffen die onderdeel uitmaken van de samenstelling van middelen die in Nederland op de markt zijn. Belangrijk om nogmaals te benadrukken is dat de voorgestelde derogatie in het restrictievoorstel uitsluitend geldt voor werkzame stoffen.

Wat betreft je eerste vraag: de betreffende gegevens zijn zoals eerder aangegeven vertrouwelijk en wij gebruiken die uitsluitend voor onze beoordeling. Jullie kunnen zelf bij toelatinghouders (of vertegenwoordigers daarvan) informeren naar de samenstelling van hun middelen. Het is niet aan ons om dit verzoek namens jullie te doen.

Ik hoop dat je met de bovenstaande en eerder gegeven toelichting al verder kunt met de rapportage. Ik ben overigens erg benieuwd naar de rapportage zelf. Zoals afgesproken tussen Vewin en ons ontvangen wij concepten altijd vooraf voor een fact-check dus ik ga ervan uit dat dit ook bij deze rapportage het geval zal zijn.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@clm.nl>

Sent: donderdag 28 augustus 2025 12:51

To: 5.1.2.e (5.1.2.e) <5.1.2.e@ctgb.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@rivm.nl>; 5.1.2.e (5.1.2.e) - DGWB <5.1.2.e@minienw.nl>

Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@minienw.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@clm.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@clm.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@rivm.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@vewin.nl>

Subject: Re: Hulpstoffen en PFAS: vraag CLM (tav onderzoek voor provincies en Vewin)

Beste 5.1.2.e

Dank voor je e-mail. Nuttig!

Twee korte vragen:

1. Kunnen jullie de toelatingshouders vragen om toestemming de informatie met ons te delen in het kader van ons onderzoek?
2. Kun jij helderheid geven in de termen die worden gebruikt voor hulpstoffen. Jullie spreken zelf van 'toevoegingsstoffen'. Dat zijn er nu 181 die elk een eigen merknaam hebben. Vallen daar ook deze stoffen onder? Er is toch ook nog een categorie die producenten direct soms toevoegen aan de middelen om de werking te verbeteren.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e (5.1.2.e) <5.1.2.e@ctgb.nl>

Datum: maandag, 25 augustus 2025 om 09:42

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@rivm.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@clm.nl>; 5.1.2.e - DGWB <5.1.2.e@minienw.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minienw.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e @clm.nl>, 5.1.2.e <5.1.2.e @clm.nl>, 5.1.2.e <5.1.2.e @rivm.nl>, 5.1.2.e <5.1.2.e @vewin.nl>

Onderwerp: RE: Hulpstoffen en PFAS: vraag CLM (tav onderzoek voor provincies en Vewin)

Beste 5.1.2.e en anderen,

De informatie over de drie geïdentificeerde hulpstoffen is gebaseerd op gegevens over de toelatingen die stammen uit eind 2023 ([Antwoord op vragen van het lid Akerboom over de schade door PFAS in landbouwgif | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#) en [Gewasbeschermingsbeleid | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)). Ik heb de actuele situatie met betrekking tot deze hulpstoffen nagegaan. Op dit moment zijn er nog 3 gewasbeschermingsmiddelen en 1 biocide toegelaten die minstens één van deze hulpstoffen bevatten.

Wat betreft het delen van informatie over hulpstoffen in specifieke middelen: het betreft hier gegevens van derden die op grond van de regelgeving (art. 63 van Vo 1107/2009) vertrouwelijk behandeld moeten worden. Informatie over de samenstelling van middelen, zoals gegevens over hulpstoffen, mogen wij daarom niet zomaar zonder toestemming van de betreffende toelatinghouders verstrekken.

Ik hoop dat dit de informatie over hulpstoffen verduidelijkt. Mocht iemand hier nog vragen over hebben, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e <5.1.2.e @rivm.nl>

Sent: donderdag 21 augustus 2025 10:08

To: 5.1.2.e <5.1.2.e @clm.nl>, 5.1.2.e - DGWB <5.1.2.e @minienw.nl>, 5.1.2.e (5.1.2.e) 5.1.2.e @ctgb.nl>

Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e @minienw.nl>, 5.1.2.e <5.1.2.e @clm.nl>, 5.1.2.e <5.1.2.e @clm.nl>, 5.1.2.e <5.1.2.e @rivm.nl>, 5.1.2.e <5.1.2.e @vewin.nl>

Subject: RE: Hulpstoffen en PFAS: vraag CLM (tav onderzoek voor provincies en Vewin)

Beste 5.1.2.e

Wij hebben geen toegang tot informatie over gebruikte hulpstoffen in gewasbeschermingsmiddelen, dus kunnen hierin niet helpen.

5.1.2.e

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@clm.nl>

Sent: donderdag 21 augustus 2025 09:52

To: 5.1.2.e <5.1.2.e@rivm.nl>; 5.1.2.e - DGWB <5.1.2.e@minienw.nl>;
5.1.2.e (5.1.2.e) <5.1.2.e@ctgb.nl>

Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@minienw.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e@clm.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@clm.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@rivm.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e@vewin.nl>

Subject: Hulpstoffen en PFAS: vraag CLM (tav onderzoek voor provincies en Vewin)

Beste 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e

Afgelopen tijd heb ik met jullie alledrie contact gehad over het vraagstuk van PFAS pesticiden. Ook het aspect van hulpstoffen is daarbij aan de orde geweest. Op verzoek van verschillende provincies en Vewin zijn we bezig een en ander op een rij te zetten.

Tav de hulpstoffen lopen we vast: Op basis van Ctgb/RIVM informatie heeft de minister van LNV eerder het onderstaande aangegeven:

Op basis van de geactualiseerde gegevens bevatten 5 toegelaten gewasbeschermingsmiddelen en 1 toegelaten biocide PFAS als hulpstof. Dit betreft de volgende 3 hulpstoffen: Trans-1,3,3,3-tetrafluoroprop-1-ene, bis(perfluoroalkyl (C6-C12)) fosforzuur-, en perfluoroalkyl (C6-C12) fosforzuur.

Volgens Croplife worden deze drie hulpstoffen in Europa - door hun leden- niet meer toegevoegd.

Jullie gaven echter aan hier niet van op de hoogte te zijn en ervanuit te gaan dat de informatie nog wel up-to-date is. Ook voor boeren is het van belang te weten hoe het zit. Wij hebben een informatie flyer opgesteld, en willen daarin ook informatie over hulpstoffen toevoegen. <https://www.clm.nl/nieuws/pfas-pesticiden-in-de-nederlandse-landbouw-in-beeld/>

Wij moeten binnenkort rapporteren aan de provincies en Vewin, ook over dit punt. De informatie over hulpstoffen is helaas lastig, ook omdat Ctgb aangeeft dat zij niet verplicht zijn deze informatie openbaar te maken.

Ik hoop dat jullie duidelijkheid kunnen geven en ben benieuwd naar jullie reactie.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Senior Adviseur & Adjunct Directeur

CLM Onderzoek en Advies

Bezoekadres

Gutenbergweg 1
4104 BA Culemborg

Postadres

Postbus 62
4100 AB Culemborg

T 5.1.2.e

M 5.1.2.e

E 5.1.2.e [@clm.nl](mailto:5.1.2.e@clm.nl)

I www.clm.nl

T @zegtCLM

Duurzame Landbouw - Gezond Voedsel - Vitaal Platteland

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl *De zorg voor morgen begint vandaag*

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Ctgb aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The Ctgb accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.